

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

23. marts 2010

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 91 (Alm. del), Ophavsret, stillet af Folketingets Kulturudvalg den 25. februar 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Per Stig Møller

Spørgsmål nr. 91.
(Alm. del), Ophavsret

Skrivelse af 25. februar 2010.

Svar til Kulturudvalget fra kulturministeren. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Spørgsmål:

Ministerens bedes kommentere henvendelsen af 25. februar 2010 fra Niels Ahlberg, jf. KUU alm. del – bilag 136.

Svar:

I henvendelsen til Kulturudvalget anfører Niels Ahlberg, at flere mediekoncerner forsøger at tilforhandle sig fuld og ubegrænset brugsret til ophavsretligt beskyttet materiale, der leveres af freelancere. Freelancere, der leverer materiale til Aller Media A/S, er blevet præsenteret for et aftaleudspil, der indebærer, at freelancere skal overdrage den fulde brugsret til materiale leveret til Aller Media A/S. Aller Media A/S skal ubegrænset og vederlagsfrit kunne anvende materialet i alle former for medier og på alle platforme, herunder online. Niels Ahlberg anfører, at freelancere, der indgår aftaler på disse vilkår, vil miste indtægter, eftersom freelancerne ikke som hidtil vil kunne opnå indtægter ved at gensælge materialet til fx udenlandske medier.

Udgangspunktet efter ophavsretsloven er, at ophavsretten opstår hos den fysiske person, der har frembragt værket, dvs. ophavsmanden. Ophavsmanden kan herefter helt eller delvist overdrage sine rettigheder ved aftale. Der gælder inden for ophavsretten et almindeligt princip om aftalefrihed, og ophavsmanden kan således frit råde over sine rettigheder ved aftale.

Ophavsretsloven indeholder ikke specifikke bestemmelser, der beskytter ophavsmanden mod helt eller delvist urimelige kontrakter. Derimod vil ophavsretlige aftaler om overdragelse efter omstændighederne kunne tilsidesættes med hjemmel i bestemmelsen i aftalelovens § 36.

Spørgsmålet om indførelse af særlige regler til beskyttelse af ophavsmænd mod indgåelse af urimelige kontrakter blev grundlæggende beskrevet og analyseret i et udvalg om revision af ophavsretslovens kapitel 3 (Kapitel 3-udvalget), som den daværende kulturminister nedsatte i 2003. Udvalget afgav i 2006 sin betænkning (nr. 1480). På grundlag af betænkningen fremsatte kulturministeren i januar 2008 et lovforslag om ændring af ophavsretsloven. Lovforslaget indeholdt ikke forslag til nye bestemmelser om regulering af urimelige aftalevilkår. I et notat (L 58 – Bilag 3), som kulturministeren oversendte til Kulturudvalget samtidig med lovforslagets fremsættelse, redegjorde ministe-

ren for baggrunden for, at ministeren ikke havde fundet nødvendigt at fremsætte forslag om en detaljeret regulering af aftaler på ophavsretsområdet. I notatet hedder det bl.a. (side 8 f.):

”Kulturministeriet er fortsat af den opfattelse, at aftalefriheden bør være det bærende princip også for overdragelser på ophavsrettens område. Kun såfremt særlige grunde taler herfor, bør der indføres nye bestemmelser, der regulerer rettighedsovergangen.

Det er Kulturministeriets vurdering, at det er vanskeligt at opnå rimelige vilkår for aftaler om overdragelse af ophavsret gennem lovgivning. Det er i højere grad aftaleparterne, der har de nødvendige forudsætninger for at fastsætte de vilkår, der i de enkelte aftaler må anses rimelige for begge parter. Detaljeret lovgivning om vilkårene for aftaler mellem ophavsmænd og rettighedserhververe vil endvidere kunne medvirke til at blokere for den fleksibilitet, der er af stor betydning ved indgåelse af aftaler.

Hertil kommer, at aftalelovens § 36 sikrer, at urimelige aftaler vil kunne tilsidesættes helt eller delvist af domstolene.”

Lovforslaget blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget.

På baggrund af ovennævnte finder jeg fortsat, at det bør være op til de enkelte parter samt deres eventuelle organisationer at finde frem til aftalemæssige løsninger inden for rammerne af den frie forhandlingsret. Dette er også i overensstemmelse med situationen på det almindelige arbejdsmarked, hvor arbejdsmarkedets parter selv aftaler sig til rette ved hjælp af generelle overenskomster og lignende.

Jeg er desuden bekendt med, at der for nylig har været en voldgiftssag mellem Dansk Journalistforbund og Aller Media A/S om freelanceoverenskomstens dækningsområde. Så vidt jeg er orienteret, gik voldgiftsrettens afgørelse ud på, at freelancere kun omfattes af freelanceoverenskomsten med Aller Media A/S, hvis de opfylder de kriterier, der forbindes med egentligt lønmodtagerarbejde.